

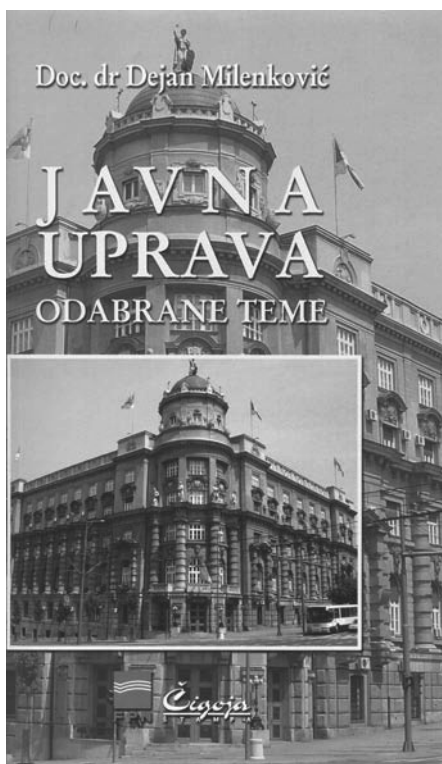

Приказ књиге: Дејан Миленковић,
ЈАВНА УПРАВА, Факултет
политичких наука, Београд, 2013.

УДК 35.07(049.3)

Веран Станчетић

Књига коју представљамо је „Јавна управа – одабране теме“ аутора др Дејана Миленковића, ванредног професора Факултета политичких наука у Београду. Оно по чему је ова књига специфична и због чега је уредништво одлучило да је представи јесте савремени приступ јавној управи. Наиме, у политикологији се последњих деценија поред уобичајених дисциплина (међународна

политика, новинарство и медији, упоредни политички системи) нарочито развила област јавне управе и јавних политика. Будући да је ова област у нашој земљи још увек недовољно афирмисана у поређењу са западним државама, ова књига и њено представљање у Часопису треба да дају подстицај за интезивније бављење и изучавање јавне управе.

Методолошка новина је да аутор не посматра јавну управу само у њеном правном и уском значењу, схваћеном као извршни аспект власти, већ је схвата у ширем опсегу (управа као власт, управа као служба и управа као регулатор друштвених процеса).

Друга значајка ове књиге је да аутор истиче разлику између научног схватања и дефиниције јавне управе и њеног позитивно-правног израза у конкретној држави. Стога овај рад поред теоријског значаја има и велики практичан значај, нарочито у нашој земљи, у којој израз јавна управа формално-правно и не постоји. Стога је дискутабилно како је у Србији уопште и могуће вршити реформу јавне управе ако овај концепт није прецизно дефинисан. Сведемо ли реформу само на државну управу – израз који формално-правно постоји у нашим прописима, свешћемо је заправо на веома уско значење (министарства, органи управе у саставу министарства и посебне организације).

Аутор је кроз овај рад извршио својеврсно методолошко и тематско спремање реалитета који се могу подвести под израз јавне управе. Кроз једанаест поглавља и 377 страница, аутор се дотакао свих битних питања везаних за јавну управу, негујући при томе и политиколошки и правни приступ.

Јавна управа се не може схватити без елаборације савремене државе и њене улоге. Стога аутор и полази од ових питања, анализирајући принцип поделе власти, људских права као незаобилазног сегмента при дефинисању улоге савремене државе и критика различитих концепата државе (критика државе благостања). Из ових критика и потребе за реформом државе произилази и потреба за реформом јавне управе као најважнијег манифестног облика државе и управљања.

Пошто је објаснио основе савремене државе и место и значај јавне управе унутар ње, Миленковић се у наредних неколико поглавља бави схватањима управе у теоријском, функционалном и организационом смислу. Након тога, примењујући ове постулате на управу у Србији, пише о позитивно-правном појму управе у Србији како у функционалном тако и у организационом смислу (или, другачије речено, шта све чини управу у Србији и шта све управа ради).

Неколико поглавља књиге посвећено је, рекло би се, кључном проблему јавне управе а то је њена контрола. На које све начине и ко све може да контролише управу? У том смислу постоји две врсте контрола, а то су политичка и правна контрола управе односно спољна и унутрашња контрола. Посебно и веома детаљно обрађена је спољна контрола управе и то спољна правна контрола од стране суда и управних трибунала. Потом је детаљно обрађен омбудсман (заштитник грађана) као облик спољне контроле и систем слободе приступа информацијама (повереник за информације од јавног значаја). Након свега, десето поглавље је посвећено реформи јавне управе и принципима европског управног простора. Како ће се видети, реформе које ЕУ захтева за потенцијалне чланице у суштини се свде на успостављање ефикасне јавне управе и система управљања. То заправо значи успостављање доброг организационог аранжмана и механизма сталног надзора и контроле рада управе (правног и политичког надзора, односно спољне контроле, о чему је било речи). У последњем, једанаестом поглављу, аутор обрађује службенички систем. Читалац ће сазнати какав је то „мерит“ службенички систем и систем „плена“ и шта је заправо појам јавног службеника. Потом је дат приказ службеничког система у Србији и улога и значај службеничких тела у још неколико држава Европе и САД. Поглавље се завршава причом о етици јавних службеника и системом заслуга.

Овим је аутор садржински и тематски у потпуности заокружио причу о јавној управи (о томе шта она јесте и како се схвата, шта је њена улога, како успоставити ефикасну управу и како је контролисати). Сваки од ових сегмената представља и велико поље за даља истраживања, али, што је веома важно, и поља која у нашој земљи треба даље реформисати и унапређивати.

Ова књига је за препоруку свакоме ко жели да се темељно бави јавном управом, али и ономе ко жели да систематизује своје досадашње знање о управи и упозна се са њеним савременим схватањима и проблемима.

---

* Овај рад је примљен 7. октобра 2015. године, а прихваћен за штампу на састанку Редакције 2. новембра 2015. године.